



SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vřtaz

ročník 20
September 2018
číslo 7



Svätosť je pre každého

Svätosť je pre každého

Pri blahorečení Anny Kolesárovej v sobotu 1. septembra sme si mohli uvedomiť, že svätosť nemá byť a nie je vzdialená žiadnemu kresťanovi, človekovi túžiacemu po Bohu.

Prvou známkou svätosti je snaha o ňu. Len vtedy, keď sa rozhodnem, že najväčším a jediným Pánom môjho života sa stane Ježiš a podľa toho budem ochotný nieť aj dôsledky, ktoré z toho vyplývajú v bežnom živote, len vtedy sa môžem vydať na cestu svätosti tak ako Anka Kolesárová. Pre ňu odmietnuť hriech, obrana vlastnej čistoty, vernosť Bohu boli niečím samozrejým, pretože žila život s Kristom.

Sv. Augustín, keď rozmýšľal, či sa vydať na takúto radikálnu cestu svätosti, začul detský hlas, ktorý spieval: „Vezmi a čítaj!“ Spoznal v tom Božie riadenie. Vzal sv. Písmo a začal čítať, kde sa mu otvorilo. Bola to 13. kapitola listu Rimanom:

„Už nadišla hodina, aby ste sa prebudili zo sna. Noc pokročila, deň sa priblížil. Zhodme teda skutky tmy a oblečme sa do výbroje svetla. Žime počestne ako vo dne, nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti, ale oblečte si Pána Ježiša Krista.“

Keď si Augustín prečítal tieto slová, rozpamätajúc sa na svoj predošlý nemravný život, rozplakal sa. Plakal, lebo pochopil, že pravé šťastie môže nájsť len v svätosti života. Pochopil, že Boh dokáže písať aj na krivých riadkoch. Plakal, lebo pochopil a pocítil, že Boh ho má napriek všetkému rád a že podstatou života je meniť sa. A vtedy, keď sa na jeho tvári miešali slzy ľútosti s úsmevom z nádeje, vtedy z hĺbky jeho srdca vytrysklo to zvolanie:

„Pre seba si nás stvoril, Bože, a nespokojné je naše srdce, kým nespočinie v Tebe.“

d. o. Marek Hnat



OBSAH

Svätosť je pre každého 2

KATECHÉZA

Homília na 23. nedeľu cez rok B 4

Blahorečenie Anny Kolesárovej 5

ROZHOVOR

Mgr. Miroslav Pohár 16

Mons. František Rábek 20

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Byť v Máriinej škole lásky 22

SPEKTRUM MLADÝCH

P18 Národné stretnutie mladých 25

Ahoj, kamarati! 26

Máš problém? (67. časť) 27

Trampoty v manželstve (125. časť) 28

Ohlášky, Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútoraná predná: M. Magda

Vnútoraná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: Peter Foriš

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vífaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** d. o. Ján Biroš, Martina

Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdová,

Monika Magdová, Paula Mihoková, Peter

Stašik, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116e-mail: vitez@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvitez.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.



snímka: M. Magda

Modlitba za Slovensko

Všemohúci Bože, na príhovor Se-
dembolestnej Panny Márie a sväté-
ho Michala, archanjela ťa prosíme
o pokoj a poriadok v našej krajine.
Ved' nás k tomu, aby sme si uve-
domili potrebu chrániť dôstojnosť
a posvätnú hodnotu života každého
človeka, neprípustnosť korupcie,
rozkrádania, klamstva a akéhokoľ-
vek konania na úkor blížnych a po-
chopili, že cestou k zmene spoloč-
nosti je naše obrátenie.
Skrze Krista, nášho Pána.
Amen.

KATECHÉZA

23. nedela cez rok B
pripravil: Podbrezovský

Prosíme ťa, príd' a uzdrav nás

Ty sám vieš najlepšie, koľko ľudí - toľko nemocných

Milí veriaci,

Na jednej hodine náboženstva preberal kňaz s deťmi zázraky Pána Ježiša na nemocných. Všetkým deťom bolo jasné, že slepý je samozrejme ten, kto nevidí a chromý zasa človek, ktorý nemôže chodiť. U hluchonemých si však deti nevedeli rady. Väčšinou si mysleli, že takéhoto človeka postihli dve poruchy naraz, takže nemôže ani počuť, ani hovoriť. Kňaz im musel vysvetliť, že tomu tak celkom nie je. Hluchonemý človek len nepočuje, schopnosť hovoriť má. Nie je však rozvinutá, pretože nepočujúci nemá vôbec pojem zvuku, takže ľudia, ktorí sa narodili ako hluchí, zostávajú spravidla taktiež navždy nemými.

I v duchovnom živote človeka platí zásada, že kto nedokáže počúvať, nebude ani správne hovoriť. Jedno porekadlo hovorí, že človek má dve uši a jedny ústa, akoby mu príroda sama chcela prikázať, aby dvakrát toľko počúval ako hovoril. Táto múdra rada platí i vo vzťahu k Bohu a k blíznym. I v našej modlitbe by malo byť najmenej dvakrát toľko počúvania než vlastného hovorenia. Ak sa budeš rozprávať, teda viesť dialóg s niekým, kto ťa prevyšuje svojou múdrosťou, nebudeš mu hlúpo skákať do reči, skôr budeš dychtivo počúvať jeho slová. Sám prehovoríš možno až

vtedy, keď zacítiš, že ťa k tomu oprávňuje vnútorná, autentická, úprimná potreba duše.

Koľko modlitieb zostáva nemých a teda Božiemu sluchu nedostupných len preto, že zostávajú monológom, v ktorom sa modliaci sa podobá človekovi, ktorý vytáča svoje vlastné telefónne číslo. Nedovoľá sa, jeho volanie sa nedostane z vlastného bludného kruhu. Koľko blízných sa nemôže dohovoriť, pretože nie sú schopní vypočuť sa natoľko pozorne, aby sa navzájom pochopili. Kňaz, ktorý chce desať minút opravdivo živo hovoriť - kázať k svojim veriacim, musí snáď aj niekoľko hodín, či dní počúvať a načúvať, čo mu Pán Boh našepká svojím slovom.

Otec či matka, ktorí chcú s úžitkom osloviť svoje dospievajúce dieťa v jeho krízových problémoch, nesmú hovoriť skratovo, pod tlakom rozčúlenia, sklamania, či vlastnej emotívnej nekázne. Musia najprv zodpovedne a chápujú vypočuť všetky dôvody a námietky svojho dieťaťa a potom v rozvahe a pokoji zvážiť svoje slová odpovede, alebo rady. Vidíme, ako Pán Ježiš pristupuje k hluchonemému a najprv vkladá prsty do jeho uší. Vie najlepšie, že práve tam, v sluchu je prvotná príčina nemoci. A až potom sa dotýka jeho jazyka. A hneď ďalšia veta z Markov-

ho evanjelia potvrdzuje toto poradie hodnôt: „I otvoril sa mu sluch, rozviazal sa mu jazyk a začal správne hovoriť“ (Mk7, 31-37).

Čím hlučnejší a hrmotnejší svet vytvára človek okolo seba, tým naliehavejšie potrebuje ticho k počúvaniu. Mnohokrát pred tichom človek uteká, neznáša ho, pretože sa bojí zostať v tichu sám so sebou. A čo viac, obáva sa vedomí či podvedome, že práve v tichu by sa ho mohol dotknúť tichý hlas Boží, vysielajúci často na tých najjemnejších vlnových dĺžkach. Vo svete je veľa hrmotu. Pribúda decibelov, rastie inflácia slov, ale priamo úmerne sa znižuje miera ľudského pochopenia, vzájomného zdôverenia sa, schopnosť počúvať jeden druhého, rozumieť si, milovať sa. Je preto toľká potreba tých, ktorí denne v tichu načúvajú Božiemu slovu, aby sa správne naučili hovoriť s Bohom. Sú tak potrební tí, ktorí načúvajú blíznym sluchom i srdcom, aby im boli schopní povedať v pravú chvíľu slovo povzbudenia a pochopenia.

Pozri na nás, Pane Ježišu, tak ako tu sme, ako sme s dobrou vôľou prišli dnes pred Tvoju tvár. Ty sám vieš najlepšie, koľko ľudí - toľko nemocných, ty poznáš najlepšie chyby nášho počúvania a chyby našej reči. Prosíme ťa, príd' a uzdrav nás. Amen.

Blahorečenie mučeničky Anny Kolesárovej



Slávnosť blahorečenia začala večernou vigíliou (piatok 31. augusta)

Dlho očakávaný program slávnosti blahorečenia Anny Kolesárovej sa začal večernou vigíliou v Dóme sv. Alžbety v Košiciach. Začiatok patril modlitbe Svätého ruženca, ktorý sa modlila mládež z Pastoračného centra Anny Kolesárovej vo Vyskej nad Uhom. O 18.00 h bola svätá omša, ktorú slúžili otcovia biskupi a množstvo kňazov.

Veriacich v naplnenej katedrále a pri obrazovke pred katedrálou privítal arcibiskup Bernard Bober. Zdôraznil, že táto noc je vigíliou, bdením, aby sme neboli len turisti, ale skutoční pútnici, pretože slávnosť, ktorá nás čaká, má nás priviesť k rozhodnutiu, že sa oplatí byť dobrým a v niektorých chvíľach až hrdinským. Hlavným celebrantom svätej omše a kazateľom bol pomocný košický biskup Marek Forgáč.

Ten vo svojej homílii okrem iného hovoril o posledných slovách Anky Kolesárovej: „Ježiš, Mária, Jozef!“ Tieto posledné slová hovoria, aký bol celý jej život. Anka ho mala nastavený správne. Ako ďalej uviedol biskup Forgáč: „Určite bolo veľa príbehov, ako ten Ankin. Nevieime prečo práve tento je Božou prozreteľnosťou v centre pozornosti. To vie dobrý Boh. Chceme však prostredníctvom príbehu Anky pamätať na všetky príbehy, kde zlo ubližuje dobru. Tento príbeh upriamuje pozornosť na život tu a teraz. Aby sme boli bdeli a aby sme v pravej chvíli vedeli správne a intuitívne reagovať na všetko, čo útočí na dobro, na krásu a na čistotu srdca.“

Po sv. omši program s Ankou na kolenách pokračoval duchovno poetickým pásmom tvorivej skupiny Poetica Musica a na záver bolo Eucharistické požehnanie.

Jaroslav Fabian



dokumentárna snímka z vigílie blahorečenia: Jaroslav Fabian

Homília, Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup (piatok 31. augusta)

O násilí a kráse

Pred nejakým časom uverejnili na internete zvukový záznam z čiernej skrinky jedného lietadla, ktoré sa zrútilo. Boli to posledné okamihy pred pádom, pri ktorom všetci zahynuli. Na zvukovom zázname bolo počuť stresovú komunikáciu medzi pilotmi, ktorá bola plná vulgarizmov a nadávok. S týmito slovami skončili svoj pozemský život.

Spomínam si aj na jednu situáciu, keď ma zavolali do nemocnice zaopatriť zomierajúceho človeka. Upozornili ma, že dlhé obdobie počas života neprijímal sviatosti. Keď som k nemu prišiel, už veľmi nemohol rozprávať. Opýtal som sa ho, či mu môžem vyslúžiť sviatosti. Z posledných síl vyslovil jedno rázne „nie“. To bolo asi posledné slovo jeho života.

A spomínam si aj na jednu pani, ktorá mi hovorila o svojom manželovi, ktorý ju predišiel do večnosti. Keď ho raz navštívila v nemocnici, kde ležal, rozlúčili sa s tým, že jej povedal: „Lúbim ťa!“ Ona tomu veľmi nerozumela, veď v tomto veku brali lásku ako samozrejmosť. No potom, ako odišla, jej zavolali, že jej manžel skonal. Boli to jeho posledné slová.

A dnes sme sa tu stretli kvôli mladej, jednoduchej a nám veľmi dobre známej dievčine. Žila krátko a nevieme o nej až tak veľa. No okrem iného vieme, že jej posledné slová boli: „Ježiš, Mária, Jozef“ a s týmito slovami zomrela v náručí svojho otca. Anka Kolesárová, mučenica čistoty.

Ktosi povedal, že dokonalosť života sa prejavuje aj v dokonalosti dokonania. Akoby v posledných okamihoch života sa prejavil celý život človeka. Akoby nám posledné vyrieknuté slová navrávali, aký bol celý život.

V ostatných dňoch sa v médiách a na sociálnych sieťach rozprúdila veľká diskusia o Anke a o momente jej smrti, keď sa nepodvolila vojakovi, ktorý ju zastrelil; o tom, či mala alebo nemala na výber, či v poslednej chvíli bolo času na rozhodovanie alebo išlo o automatickú reakciu. Práve preto som rád, že na dnešný deň pripadá evanjelium, v ktorom je reč o posledných okamihoch pozemskej púte a o možnosti rozhodovania sa. Pred chvíľkou sme počuli podobenstvo o desiatich pannách, ktoré s lampami čakali na ženícha. Múdre si vzali olej do lúč, hlúpe nie (Mt 25,1-13). Vidíme ich dokonca zobrazené aj tu na hlavnom oltári košickej katedrály.

Evanjelistu Matúš nazýva múdre panny ako tie, ktoré boli pripravené a po príchode ženícha sa mohli rado-



snímka z pečatenia relikvie: Jaroslav Fabian



dokumentačná snímka z pečatenia relikvie: Jaroslav Fabian

vať na svadobnej hostine. Hlúpe panny boli nepripravené a po príchode ženícha ostali neakceptované, smutné. Použijúc slová z iného podobenstva by sme mohli povedať, že im ostali oči pre plač a zuby na škripanie...

Toto podobenstvo, hoci hovorí o kľúčovom momente v závere života, upriamuje pozornosť na to, čo sa dialo predtým - teda príprava alebo zanedbanie prípravy; a čo sa bude diať potom - teda radosť alebo smútok. V tomto svetle chápeme samotnú udalosť konca pozemského putovania. A tak je to aj s inými udalosťami života - či je to narodenie človeka, nejaké životné rozhodnutie (napríklad vstup do manželstva) alebo aj smrť človeka. Oveľa viac pochopíme, keď si všimneme, čo bolo predtým, a čo nasledovalo potom.

Keď napríklad spätne uvažujeme o sobáší dvoch mladých ľudí, ten samotný okamih má v sebe veľkú silu, ale oveľa viac pochopíme, keď si uvedomíme, čo bolo predtým, aký viedli život a ako sa na to pripravovali. A ešte viac pochopíme, keď si uvedomíme, čo bolo potom - či v ich spoločnom živote bola radosť alebo či to bol smútok, plač a škripanie zubami...

Pozrime sa teda, čo bolo predtým, než sa udial kľúčový moment v živote Anky. Slová „Ježiš, Mária, Jozef“, ktoré v poslednej chvíli vyslovila, ukazujú na jej život. Posledné okamihy sú často výsledkom celého života. Ako to vidíme v podobenstve o pannách: hlúpe panny si chceli vziať olej od múdrych, ale tie im ho nedali. Nieкто by mohol povedať: „Aké sú tie múdre panny sebecké, egoistické, nemyslia na druhých...“

Ale evanjelista Matúš chce podčiarknuť inú dôležitú vec. V posledných okamihoch sa totiž už neobchoduje, tam sa už nekupčí. Nemožno si povedať, že si budem žiť, ako sa mi zachce a v poslednom okamihu života to nejako „zobchodujem“, aby som bol spasený. Pápež Benedikt XVI., keď medituje nad podobenstvom o desiatich pannách, vraví: „Bdelosť, to nie je opustenie prítomnosti, špekulovanie nad budúcnosťou a zabudnutie na aktuálne povinnosti. Naopak, bdelosť znamená tu a teraz konať, čo je správne...“

Aj okamih Ankinej smrti poukazuje na jej život. Jej reakcia bola intuitívna, prirodzená, citová. Áno, mala správne nastavený citový život a ten ešte posilnený sviatostným životom - tesne pred samotnou udalosťou, ale aj nepretržite počas jej krátkeho života. Hovoria nám o tom mnohé svedectvá, ktoré sa zachovali. Nepotrebuje preto špekulovať, ako to v poslednej chvíli bolo, ako to mohlo byť alebo ako to malo byť. Zamerajme sa na jej život a aj na svoj vlastný.

Život nie je ľahký, lebo tu existuje dobro povedľa zla. Sú to práve témy evanjelistu Matúša, ktorý spomína nielen múdre panny povedľa hlúpych, ale aj kúkoľ povedľa pšenice (Mt 13,24-30), zlé a dobré ryby chytené v jednej sieti (Mt 13,47-50), čistých i špinavých ľudí za jedným stolom na svadobnej hostine (Mt 22,1-14)...

Jednoducho, tu na zemi dobro existuje povedľa zla. Okrem ľudí dobrej vôle tu vždy budú aj púštitelia či agresori, či už v rúchu špinavého opitého vojaka alebo aj rafinovaní a navonok príťažliví.

A práve ako dôsledok tejto interakcie medzi dobrom a zlom život píše veľa dojímavých príbehov. Určite bolo aj veľa takých príbehov, ako je príbeh Anky. Nevieme, prečo práve tento je Božou Prozreteľnosťou v centre našej pozornosti, to vie dobrý Boh. Chceme však prostredníctvom príbehu Anky pamätať na všetky príbehy, kde zlo ubližuje dobru, kde hlúposť zraňuje múdrosť.

Chceme pamätať na všetkých tých, ktorí pre svoju krehkosť prichádzajú o život. Ba i na tých, ktorí pre svoju krehkosť prichádzajú o čistotu. Chceme pamätať a modliť sa za tých, ktorí napriek násiliu, ktorému boli vystavení, prijali dieťa do svojho života a vychovávajú ho. Chceme si uctiť tých a modliť sa za tých, ktorí žijú trpký život popri násilníkoch a agresoroch a nepoznajú cestu oslobodenia. Chceme povzbudiť tých, ktorí neupadajú do používania vulgarizmov, urážajúcich najcitlivejšie sféry života človeka. Chceme sa modliť za tých, ktorí chránia slabých pred dvojzmyselnými urážkami a obťažovaním, ako to nedávno v Bratislave urobil cudzinec, ktorý kvôli tomu prišiel o život. Chceme sa modliť nielen za tých, ktorí sú vystavení pokušeniu typu špinavého opitého vojaka, ale aj za tých, ktorí odolávajú pokušeniam zvodných mužov a žien a tak si chránia čistotu, chránia manželstvo, chránia rodinu. Áno, tento príbeh upriamuje pozornosť na život - tu a teraz. A chceme ho žiť tak, aby sme boli bdelí, aby sme v pravej chvíli vedeli správne a intuitívne reagovať na všetko, čo útočí na dobro, krásu a čistotu srdca.

No pozrime sa nielen na to, čo bolo predtým, ale aj na to, čo nasledovalo potom. Ankin príbeh jej smrťou nekončí. Niekoľko desaťročí sa o Ankinom príbehu nesmeli rozprávať, lebo agresorom bol ruský vojak a bola to práve ideológia z východu, ktorá nás na dlhý čas umlčala. Ale semeno klíči a rastie. Po príchode slobody „vyklíčil“ tento príbeh a mnohí ľudia, predovšetkým mladí, začali putovať na miesto jej hrobu. Sám



dokumentárna snímka z vigílie blahorečenia: Jaroslav Fabian

som bol toho svedkom mnohokrát. A nebolo to miesto plaču a škrípania zubami. Boli to predovšetkým radostné stretnutia, púte radosti. Jej hrob sa stal prameňom úprimnej radosti.

Človek prirodzene túži po radosti. Je tu niekto, kto netúži po radosti? Ak by tu niekto taký bol, bolo by to zvláštne, abnormálne, lebo človek prirodzene túži po skutočnej radosti. Prečo toľkí mladí prichádzali na miesto jej hrobu a nikto ich k tomu nenútil? Prečo sme toľkí prišli dnes na toto slávenie a nik nás k tomu nenútil? Nijaká povinnosť, nijaký zvyk, nijaká formálnosť... Pretože túžime po ideáloch, priťahujú nás hodnoty ako je hodnota zbožnosti, hodnota lásky, hodnota čistoty... A v týchto hodnotách sa ukrýva radosť, nie v neviazanom živote.

Evanjelista Matúš písal svoje evanjelium pre prvokresťanské komunity, do ktorých sa dostávali mnohí konvertiti, ktorí zanechali hýrivý život a obrátili sa. Medzi nimi bol však rozšírený názor, že Ježišov finálny príchod je už blízko a čoskoro príde na konci sveta. Ale tento okamih nejako neprichádzal, a tak mnohí netrpezliví neboli vytrvalí a vracali sa naspäť k svojmu hriešnemu a neviazanému životu. Preto Matúš vložil do kompozície svojho evanjelia Ježišovo podobenstvo o múdрых a hlúpych pannách, aby povzbudil k vytrvalosti.

A tak nám chce povedať, že opravdivá radosť nie je v radovánkach, v zhýralom a neviazanom živote. Mnohí ľudia to dobre vedia, hoci to nechcú otvorene priznať, ale zhýralý život bez obmedzení, predovšetkým ak ide o čnosť čistoty, v konečnom dôsledku vedie k plaču a škrípaniu zubami - či už tu na zemi alebo potom vo večnosti. Kolkí by o tom vedeli vydať svedectvo... Ako aj sv. Augustín, ktorý keď hodnotil svoju hriešnu minulosť, napísal vo svojich vyznaniach: „Ošklivo som sa vrhal na krásne veci, ktoré si, Pane, stvoril...“ Áno, hriech je násilím na kráse a je ošklivý.

No evanjelista Matúš nám Ježišovými slovami chce povedať, že sa oplatí byť vytrvalý, prinášať obeť. Lebo opravdivá radosť je, keď žijeme ideál, keď žijeme hodnoty, pre ktoré sa oplatí trpieť ba aj zomrieť. Ankin príbeh je príbehom medzi ošklivým vrhaním sa na krásu stvorenia na jednej strane a úprimnou radosťou z čistej krásy na strane druhej. Mnohí ľudia prirodzene cítia, čo je ošklivé a čo skutočne radostné, ale nedokážu sa odhodlať pre nasledovanie hodnotných ideálov. No my môžeme byť posilnení sviatosťami a tak byť pripravení na bežné, ale aj na kľúčové okamihy nášho života, ako to bolo v príbehu Anky.

Tak, ako nám evanjeliové podobenstvo o múdрых a hlúpych pannách predkladá päť pozitívnych príkladov a päť negatívnych príkladov, tak aj vo svete a v našich životoch stretáme pozitívne i negatívne vzory, príklady, ideály. Prečo by sme sa mali obracať na tie negatívne a imitovať ich?

Zacitujem vám reakciu jednej mladej dievčiny na našu slávnosť blahorečenia. Píše: „Prepáč, Anka, nemám k tebe zatiaľ žiadny vzťah. Viem len, že takých dievčat a žien, ako si ty, bolo počas vojny veľa. Trpeli od vojakov na obidvoch stranách frontu. Ale je dobré, že sa predkladáš ako vzor čistoty práve teraz. Ak sa dnešného mladého človeka opýtaš, či je ešte čistý, najprv sa pozrie na svoje tričko, či je čerstvo vypraté a potom ťa ohúri odpoveďou, že sa ráno umýval. Pojem čistota sa scvrkol. Ale pojem morálnej čistoty treba v našom národe oživiť. A nielen u tých mladých... Možno nám v tom pomôžeš aj ty, naša nová blahoslavená...“

Vidíte, človek to prirodzene cíti... Nevieme, prečo je to práve tento príbeh, to vie dobrý Boh. Ale vieme, že priniesol veľa radosti do života mnohých ľudí, najmä mladých. Nechajme sa teda osloviť týmto jednoduchým príbehom. Nie je to príbeh ako nejaká policajná zápleтка na pokračovanie a nie je to ani nejaká telenovela. Toto je príbeh o jednoduchosti, zbožnosti, bdelosti a morálnej čistote.

Nech nás teda tento príbeh osloví, aby v našich životoch neboli hrubé slová, ktoré urážajú najcitlivejšie sféry ľudského života, ale aby sme s úctou pristupovali ku stvorenej kráse až do poslednej chvíle našej pozemskej púte.

Nech nás tento príbeh osloví, aby sme v každej situácii vedeli povedať sviatostnému životu „áno“ a aby sme mali tú milosť byť sviatosťami posilnení aj na konci našej pozemskej púte, aby sme boli pripravení a bdeli.

Nech nás tento príbeh osloví, aby sme sa ošklivo nevrhali na stvorenú krásu, ale aby sme vedeli úprimne a čisto milovať a možno aj v poslednej chvíli svojho života vysloviť: „Lúbim ťa! Mám ťa rád!“ - či je to Bohu alebo našim drahým okolo nás.

Nech nás tento príbeh osloví, aby nás sväté mená Ježiš, Mária a Jozef sprevádzali až do Otcovského náručia.

Homília kardinala J. Em. Giovanniho Angela Becciu

v slovenčine preniesol košický pomocný biskup Mons. Marek Forgáč (sobota 1. septembra)

Životopisný profil Anny Kolesárovej, ktorý sme si práve vypočuli, v nás vyvolal pocity pohnutia a obdivu. Anna bola upevnená a dobre vychovaná otcom i matkou, ktorí ju svojimi poučeniami a príkladom naučili voľiť si skôr Boha ako iné veci. Ako šesťnásťročná sa nachádzala pred tragickou dilemou: zostať nažive alebo zomrieť. Zostať nažive znamenalo poddať sa násilným inštinktom vojaka sovietskej armády a zradiť vlastné svedomie. Smrť by ju, naopak, priniesla čistú do náručia Boha, ktorého sa naučila nadovšetko milovať. Pred očami otca ju smrť zastihla večer 22. novembra 1944. Bola zavraždená, pretože kládla odpor, a pre vytrvalosť pri obrane svojej telesnej integrity a čnosti čistoty.

Toto boli dôvody, pre ktoré Anna bola zavraždená. Byť hrdinom, a o to viac stať sa svätým, sa nedá dosiahnuť improvizovaním. Anna Kolesárová dospela k mučeníctvu vďaka silnému duchovnému životu, ktorý sa v nej upevňoval každodennou modlitbou a prijímaním sviatostí. Jej viera ju urobila silnou a odvážnou, aby bez váhania prijala mučeníctvo. Cirkvi na Slovensku môže byť hrdá na túto svoju dcéru, ktorá sa dnes ponúka ako model života veriacim, a zvlášť mladým, aby objavili krásu autentickej lásky, ako aj hodnotu čistoty. Blahorečenie Anny Kolesárovej znovu potvrdzuje hodnotu čistoty ako životného ideálu, ktorý keď sa prežíva ako radostné darovanie sa Pánovi a bratom, «spôsobuje neodolateľné a sľubné čaro» (Pio XII., 24. júna 1950).

V histórii Cirkvi nie je mladá Anna Kolesárová jediná, ktorá dosiahla úctu na oltári preto, lebo mučeníctvom bránila svoju čistotu. Spontánne nám myšlienky zaletia k Márii Goretti, svätorečenej pápežom Píom XII. v roku 1950. Aj ona bola obeťou slepej žiadostivosti muža. Už v prvých kresťanských časoch nachádzame dvanásťročnú svätú Agnesu, ktorá sa stala obrazom panny mučeníčky. Mohli by sme spomenúť mnohé rovesníčky blahoslavennej Anny, ako napríklad dvanásťročnú Albertinu Berkenbrock, zavraždenú 15. júna 1931 v Brazílii, alebo dievčatá z Talianska ako blahoslavenú Antoniu Mesina zo Sardínie, zavraždenú 17. mája 1935; blaho-



dokumentárna a ilustračná snímka z blahorečenia: M. Magda

slavenú Pierinu Morosini z Bergama, zavraždenú v roku 1957, či Božiu služobnicu Santu Scorese z Bari, zavraždenú ako 23-ročnú. Mučeníctvo panenstva takto i naďalej svedčí o sile lásky Boha a lásky k Bohu, tej lásky, ktorá vždy prevyšuje zlobu človeka.

K mučeníctvu Anny Kolesárovej došlo v násilnom kontexte druhej svetovej vojny. Dnes sme od vojny dost časovo vzdialení. Európa prežíva pokoj viac ako 70 rokov. Nemôžeme však zabudnúť ani na to, že jednota Európy bola budovaná aj vďaka mnohým verným Kristovým učeníkom, ktorí trpeli a zaplatili životom za vernosť ideálom Evanjelia. Je veľa príbehov viery, ktoré podobne ako príbeh dievčaťa Anny ukrývajú bolestné osudy mnohých neobyčajných postojov. Tie nie sú zapísané v historických knihách, ale majú byť príkladom pre tých, ktorí považujú Európu iba za abstraktnú realitu, ktorú netvorí osoby, čo verili a veria v hodnoty, ktorých sa nemožno zrieknuť. Mladá Anna svojím mučeníctvom dosvedčila, že proti zlu, násilliu a nespravodlivosti je možné postaviť dobro. Anna zlo premohla dobrom ukrytým vo svojom vnútri ako vzácny poklad. V ten osudný večer, plný bolesti a plaču otca, svedka vraždy svojej jedinej dcéry, vyhrala vzácna perla nazývaná čistota.

Aj keď žijeme v mieri, nemôžeme zabúdať, že mnohé krajiny sú zmietané vojnou a poznajú zverstvá zažitú v minulosti v našej Európe. Koľké deti a ženy sú aj dnes objektom násillia! Dokonca znásillnenie považované za vojnovú zbraň ostáva nepotreštané a nie je uznané ako zločin voči ľudskosti. Koľko násillia sa koná na ženách aj v dnešnej civilizovanej Európe, kde sa rozmáha vraždenie žien a telo ženy je často objektom nedôstojného obchodovania s ľudskou bytosťou!

Týmto blahorečením Cirkev prehlasuje, že čistota si aj v tejto dobe zachováva svoju príťažlivosť. Vy ste toho svedkami! Bola to práve skupina vašich študentov, ktorí po tom, čo sa oboznámili s príbehom Anny, sa v roku 1999 rozhodli putovať na miesto, kde žila. Zo strachu z ďalšieho násillia sa v roku 1944 uskutočnil tajný pohreb bez prítomnosti kňaza. No život je viac ako smrť. Svedectvo Anny sa dostalo až k nám a mnohí, zvlášť mladí, v tejto mladej mučeníčke objavili krásu obetovaného života z vernosti Kristovej lásky.

Anna sa nebála darovať Kristovi vlastný život, aby chránila vzácny poklad svojej čistoty a stala sa tak, ako dosvedčuje jej vtedajší farár: *hostia sanctae castitatis* – obeť svätej čistoty. Blahoslavená Anna našla poklad a aby ho získala, odovzdala všetko, čo mala: vlastný život. Pápež František pri príležitosti Svetových dní mládeže v Krakove v roku 2016 mladým povedal: «Kde je váš poklad? Na aký poklad je zamerané vaše srdce? Áno, naše srdcia môžu prilnúť ku skutočným alebo falošným pokladom. Môžu nájsť autentické spočinitie alebo môžu ochabnúť a stať sa záhalčivými a otupenými. Najvzácnejšie dobro, ktoré môžeme v živote mať, je náš vzťah s Bohom. Ste o tom presvedčení? Ste si vedomí neoceniteľnej hodnoty, ktorú máte v Božích očiach?» Anna bola o tom presvedčená. A pápež pokračoval: «Viete, že ste Ním milovaní a bezpodmienečne prijatí takí, akí ste?». Anna to vedela. «Obdobie mladosti», znova dodáva pápež, «je obdobím rozkvetnutia veľkého citového bohatstva prítomného vo vašich srdciach, hlboké túžby po skutočnej peknej a veľkej láske. Koľko sily je v schopnosti milovať a byť milovaný? Nedovoľte, aby táto vzácna hodnota bola falošná, zničená či zneuctená» Anna to nedovolila.

Tým, že si volila smrť, a nie zradu skutočnej lásky, sa v Anne naplnili Kristove slová vyslovené na hore Blahoslavenstiev: «Blahoslavení čistého srdca, lebo onividia Boha» (Mt 5, 8). Áno, Anna videla Boha! A kontem plovala ho tvárou v tvár v radosti raja. Všetci sme si vedomí toho, ako je nevyhnutné chrániť to, čo je stvorené, pracovať pre čistotu ovzdušia, vody či jedla. Podobne, a zrejme ešte aj viac, je potrebné chrániť čistotu toho, čo máme, a je to omnoho vzácnejšie: naše srdcia a medziludské vzťahy.

Drahí bratia a sestry, nech sa svedectvo blahoslavenej Anny stane silne atraktívne po duchovnej aj ľudskej stránke. Zvlášť sa obraciam na vás, drahí mladí, aby som vám pripomenul, že Cirkev má vo Vás veľkú dôveru, do vás vkladá nádej, že sa rozvinie nanovo kresťanská komunita a obnoví sa spoločnosť. Kvôli vám bola pápežom Františkom zvolaná Synoda, aby sa dala odpoveď na vaše očakávania Cirkvi, ktorá by mala byť viac autentická a evanjeliová. Potrebujeme to! Podľa príkladu a na príhovor blahoslavenej Anny usilujte sa žiť Evanjelium každý deň, tak v ľahkých, ako aj náročných situáciách. Blahoslavená Anna nás učí, že sa oplatí všetko znášať pre Krista, a to vždy bez kompromisov s vlastným svedomím.

Prekonávajte ťažkosti života a zachovajte si čisté srdce. Povedal by som: srdce bohaté na lásku, vždy ochot-

né darovať sa a byť pozorné k potrebám iných, zvlášť najslabších a chudobných. Prijmite do vášho srdca Ježišovo Slovo a nechajte sa ním pretvárať: iba Kristus nás môže naučiť skutočne milovať, lebo On je Láska. Nemajte strach zo seba samých. Aj po páde nám Kristovo odpustenie pomáha znovu s odvahou kráčať. Jeho milosrdná láska uzdravuje každé zranené srdce a naplňuje ho skutočnou radosťou, aby sme boli vo svete autentickí svedkovia Božieho kráľovstva. Nech svedectvo Anny, mučeníčky čistoty, povzbudí aj vás, žijúcich v manželstve, k prežívaniu krásy nerozlučiteľného a verného spoločenstva. Dobro premôže každé zlo a s Kristom sa prekoná každá manželská kríza.

Drahí bratia a sestry, najväčšie dobro, ktoré v živote môžeme mať, je náš vzťah s Bohom. Hľadiac na mučeniečstvo mladej Anny, dcéry tejto milovanej zeme a miestnej Cirkvi, prosíme, aby naše srdcia boli prítnuté ku skutočným pokladom kresťanských čností. Aby sme každý deň hľadali najvzácnejšiu perlu, ktorou je Boh. Strážme si čistotu našich srdiec, aby sme sa stali blahoslavenými a mohli jedného dňa vidieť Boha.

Ďakovné eucharistické slávenie v katedrále (nedeľa 2. septembra)

Blahorečenie mučeniečnice čistoty Anny Kolesárovej sa zavŕšilo v nedeľu 2. septembra ďakovným Eucharistickým slávením v Dóme sv. Alžbety v Košiciach.

Toto slávenie bolo spojené aj s uložením relikvií blahoslavenej Anny Kolesárovej.

Vo svojej homílii košický arcibiskup Bernard Bober vyzdvihol príklad blahoslavenej Anky a reagoval aj na otázky okolo jej blahorečenia.

„Anka bola vyhlásená za blahoslavenú, nielen preto, že sa stala obeťou násilníka, tak ako mnoho iných žien počas druhej svetovej vojny. Všetky tieto ženy si treba s úctou pripomenúť a všetko násilie na nich spáchané rozhodne odsúdiť! Anku však na oltár vyzdvihol jej vrúcny a živý vzťah s Ježišom Kristom. Bola to čistá láska k Ježišovi, ktorá udržala jej dušu a srdce čisté, v myšlienkach i v skutkoch. Kristus bol v nej, pôsobil v nej, a to nielen 24 hodín od posledného svätého prijímania, ale celé tie roky pred jej zavraždením. Čistú na duši

i na tele ju zachovala jej živá viera. Toto prehliadajú tí, čo hodnotia len čisto historické fakty. Ankin dlhodobé puto s Ježišom bolo dôvodom jej okamžitej reakcie nesúhlasu s hriechom rozvášneného vojaka. A hoci jej telo prenikli smrtiace strely a zmenili ju na nepoznanie, zachovala si čistú dušu a vo chvíli smrti ju odovzdala Ježišovi. Áno, podobne sa zachovali a zomreli mnohé ženy počas vojen a mnohé z nich boli aj znásilnené a znevažované, ale vyjadrením nesúhlasu si zachovali čisté srdce a nepoškvrnenú dušu.“

Na konci poďakoval rektor Pastoračného centra Anny Kolesárovej vo Vysokej nad Uhom Pavol Hudák za dar, ktorý rodiny a mladí dostali v blahoslavenej Anne Kolesárovej. Konkrétne spomenul emeritného arcibiskupa Alojza Tkáča, ktorý poukázal na Ankin príbeh a naštartoval celý proces. Ďalej už zosnulým kňazom - farárom Antonovi Lukáčovi a jezuitovi Michalovi Potockému, ktorí Anku dobre poznali a vyjadrili presvedčenie, že Anka patrí na oltár. „Ďakujem všetkým členom komisie v diecéznej aj v rímskej fáze blahorečenia za ich obetavú službu na tomto krásnom diele. Ďa-

kujem všetkým z organizačného tímu blahorečenia za prípravu celých troch dní. A na záver ďakujem Arcibiskupskému úradu v Košiciach a osobitne nášmu otcovi arcibiskupovi Bernardovi za sprevádzanie a podporu celého procesu blahorečenia“, dodal Pavol Hudák.

Slávnostný relikviár blahoslavenej Anny Kolesárovej uložil arcibiskup na bočnom oltári sv. Jozefa.

Bol vytvorený v Taliansku a vyniká na ňom palmová ratolesť symbolizujúca mučeniečstvo a symbol čistoty - ľalia. Medzi nimi v sklenenej nádobke je uložená relikvia blahoslavenej Anky.

Na záver košický arcibiskup Bernard Bober vyhlásil pre Košickú arcidiecézu začiatok prípravného roka na veľké Jubileum štyristého výročia mučeníckej smrti Košických mučeníkov. Od sviatku sv. Ondreja, apoštola, pri celodieceznych rekolekciách 1. decembra 2018, budú postupne do jednotlivých farností celej arcidiecézy poslané dva relikviáre s ostatkami Košických mučeníkov, ako aj materiály s formálnymi a pastoračnými aktivitami.

Jaroslav Fabian



dokumentáčnã a ilustračnã snímka z ďakovného Eucharistického slávenia: J. Fabian



dokumentáčnã a ilustračnã snímka z ďakovného Eucharistického slávenia: J. Fabian

Beatifikácia Božej služobnice Anky Kolesárovej, mučenícky čistoty

Reportáž očami nášho redaktora a pútnika Petra Stašíka

Ak vyznávame, že svätí a blahoslavení sú v nebeskej sláve, tak počas slávnosti blahorečenia Aničky Kolesárovej sme kúsok neba na zemi mohli zakúsiť všetci, zidení na tejto mimoriadnej slávnosti. Bola to oslava radosti a chvály Bohu, ktorý je obdivuhodný vo svojich svätých.

Autobus našej farnosti prišiel na štadión Lokomotívy v Košiciach medzi prvými, vďaka čomu sme si mohli nájsť miesto najbližšie k oltáru a tak byť zblízka svedkami tejto udalosti. Slávnosť otvorila modlitba litánií k predrahej krvi Ježiša Krista - Kráľa mučeníkov, ktorá nám pomohla duchovne vstúpiť do tohto dňa. Nasledovali chvály spoločenstva Maranatha z Prešova, pozostávajúce z mnohých piesní, ktorými sme vlebili Pána za dar novej blahoslavenej. Obzvlášť obľúbená pieseň „Toto je deň, ktorý dal nám Pán“ vyjadrila úprimnú radosť a vďačnosť našich srdc. Právom sa púte v rodisku Anky Kolesárovej nazývajú Púte radosti. Jej príbeh mučeníctva, ktorému nie je možné porozumieť inak, ako vierou, vyvoláva v duši zvláštnu radosť a volá nás k čistote, svätosti a ideálom kresťanského života. Náš pomocný otec biskup Marek viedol modlitbu ruženca, popretkávaného rozjímami nad pôsobením Boha v živote novej blahoslavenej. Príjemným prekvapením a zároveň hodnotným umeleckým zážitkom bolo predstavenie krátkeho filmu o živote Anky, ktorý už je možné nájsť na internete. Preniesol nás na polia a lúky východného Slovenska, kde prebiehal jednodu-

chý život mladého dievčaťa odtého v tradičnom kroji, ktoré ako 13-ročné stratilo mamu a neskôr bolo postavené pred osudné rozhodnutie, ktoré ju stálo život. Ako vysvetľujú tvorcovia: „Film je koncipovaný v realisticko - symbolickom duchu. Vychádza zo skutočnosti, jej života, ktorý bol spracovaný do umelecko - poetickej stylizácie. Film chce byť modlitbou i meditáciou jednoduchého avšak pravdivého života Aničky.“

A potom už začala slávnosťná liturgia s mnohými biskupmi a kňazmi, celebrowaná prefektom pre Kauzy svätých kardinálom Becciom. Pre tohto kardinála bola slávnosť v Košiciach začiatkom jeho úradu v tomto dikastériu. Nečudo, že si blahoslavenú Annu vyvolil za zvláštnu ochrankyniu jeho nového posolania. Po krátkom predstavení života predniesol kardinál najprv latinsky, potom v slovenskom preklade pápežov list, ktorým oznámil, že sa z moci udelenej apoštolovi Petrovi stala Božia služobnica Anna Kolesárová blahoslavenou: „Na základe našej apoštolskej právomoci a po porade s Kongregáciou pre kauzy svätých sme sa rozhodli splniť prianie nášho brata Bernarda Bobera, košického arcibiskupa - metropolitu, ako aj viacerých ďalších bratov v biskupskej službe a mnohých veriacich. Nech sa teda ctihodná Božia služobnica Anna Kolesárová, panna a mučeníčka, ktorá z lásky ku Kristovi statočne bránila svoju ženskú dôstojnosť až po vylatie svojej krvi, nazýva odteraz blahoslavenou. Dňom jej oslavy nech je každoročne na miestach a forma-

mi, ktoré stanovuje právo, 20. november. V mene Otca i Syna i Duha Svätého. Amen.“

Po tomto historickom okamihu bol slávnostne odhalený portrét blahoslavenej, dosiaľ ukrytý červeným závesom a k oltáru smerovala procesia s Ankiným relikviárom v sprievode 16 dievčín v bielych šatách, symbolizujúcich 16 rokov jej života. Stopäťdesiatkilový relikviár vytvorený umeleckým šperkárom Marekom Husovským dal členom čestnej stráže poriadne zabráť. Otec Pavol Hudák, iniciátor procesu blahorečenia, ohľadom relikviára prezradil tieto detaily: „Keď prebiehala exhumácia tela Anky Kolesárovej, lekári vyberali jej ostatky a ukladali ich na biele plátno. Zrazu lekár mal na dlani tri zrníčka a pýtal sa, čo to je. Bolo to hlboko dva metre v zemi a v mokrej hline. Hovorím: ‚To sú tri zrníčka z ruženca stále spojené jednou nitkou. Už dvadsať rokov sa modlíme pri Ankinom hrobe tri Zdravasy – za múdrosť, za čistotu a za živú vieru.‘ To boli zimomriavky, keď sme videli, ako nám Anka poslala tri zrníčka. A tie tri zrníčka boli vložené do troch sedmokrások relikviára.“ Po uctení relikviára pokračovala sv. omša, sprevádzaná nádherným spevom, obvyklým spôsobom.

Po obednom pikniku na trávnať ploche štadióna tento slnkom zaliaty deň pokračoval bohatým programom. Spevákka Sima Martausová svojím krásnym hlasom a dobrou náladou strhla všetkých divákov a tiež početnú skupinu rehoľných sestier a bratov, ktorí sa po tomto vystúpení určite stali jej



dokumentačná a ilustračná snímka z blahorečenia: M. Magda

fanúšikmi. Zvláštnym spôsobom však na mňa zapôsobil predstavenie Slza radosti, ktoré tancom a kostýmami umelecky rozpovedalo príbeh svätice, ktorá spája mladých na celom Slovensku. Divadelnú Anku na konci prestavenia symbolicky nasledovali dievčatá a dlhý zástup dobrovoľníkov a účastníkov Púť radostí vo Vysokej nad Uhom, ktoré sa tam uskutočňujú už takmer 20 rokov. Tento milostivý deň pre nás ukončila Korunka k Božiemu milosrdenstvu, v rámci ktorej sestry Matky Božieho milosrdenstva ďakovali za dar novej blahoslavenej. Po skončení svätej omše bola počas celého dňa možnosť prísť uctiť si relikvie

Aničky a vziať si bielu ružu ako symbol čistoty a pamiatku na tento slávnostný deň. Takto sme s ružami v rukách odchádzali z Košíc priniesť posolstvo tejto slávnosti do našich domovov a celej farnosti za spevu piesne, ktorej slová naplno vystihli tento deň: „Ty koruna panien čistá, ty si naša nádej istá, do nebies si povýšená, buď od nás dnes pozdravená!“

Napokon v nedeľu 2. septembra, po tradičnej modlitbe Anjel Pána, predstavil pápež František novú blahosladenú univerzálnej Cirkvi v Ríme slovami: „Drahí bratia a sestry, včera v Košiciach, na Slovensku, bola vyhlásená za blahosladenú Anna Kolesárová, panna a mučeníčka, za-

vraždená preto, lebo sa vzoprela tomu, ktorý chcel násilne pošliapať jej dôstojnosť a jej čistotu. Je ako naša talianska Mária Goretti. Nech táto odvážna dievčina pomáha mladým kresťanom zostať pevnými vo vernosti Evanéliu, aj keď si to vyžaduje ísť proti prúdu a osobne za to platiť. Potlesk pre blahosladenú Annu Kolesárovú.“

Na záver už len podotknem, že Pastoračné centrum - Domček blahoslavenej Anky pozýva nielen mladých na uloženie hlavného relikviára v kostole Sedembolestnej vo Vysokej nad Uhom 30. septembra 2018.

Peter Stašík

Rozhovor

ThLic. Miroslav Pohár, protopresbyter

Pokračovanie

Naši pútnici, ktorí v tomto roku putovali do Svätej zeme, na sväté miesta, po ktorých kráčal náš Spasiteľ, po návraťte a po pár slovách, vyjadrujúcich vďaka Bohu za túto púť, nasledovali slová: "Mali sme vynikajúcich a veľmi múdрых sprievodcov!" Možno aj to ovplyvnilo opätovné stretnutie sa pútnikov najprv pri ďakovnej sv. omši a potom na agapé 17. júna v tomto roku. Sprievodca SS-Lic. Milan Diheneščík, ktorý je kaplánom v Trebišove, sa ospravedlnil, ale druhý sprievodca, duchovný otec Miroslav prišiel a my sme využili túto príležitosť k rozhovoru, ktorý Vám ponúkame. Vzhľadom na rozsiahlosť rozhovoru ho uverejníme po častiach. Možno to povzbudí aj Vás k púti do Svätej Zeme.



snímka: Martin Magda

Máte porátané, kolkokrát ste boli vo Svätej zemi?

Nie, to vám nepoviem, nerátal som to. Niekedy bola taká výhoda, že človek mal pečiatky v pase. Dnes už pečiatky nie sú, tak sa to nedá spočítať. Ak spriemerujem posledných desať rokov, tak stále sa mi podarilo, ak ma oslovili, aspoň tri až štyrikrát do roka, aby som išiel do Svätej zeme. Tak ak to vynásobíme, tak možno okolo 40-krát. Predtým som tiež aspoň po 2-krát v roku išiel stále do Svätej zeme.

Keď sa pripravujete na púť, ovplyvňuje vás nejako, s akou farnosťou idete?

Bez Ducha Svätého to nejde. Je to moja skúsenosť, ale aj ostatných spolubratov kňazov. Je

to cítiť, ak je to púť s farnosťou a zvlášť, ak je to farnosť aj so svojím duchovným otcom.

Ako ste reagovali, keď ste sa dozvedeli, že idete s farnosťou Vítaz?

Prvé, na čo sa spýtam, keď ma osloví cestovná kancelária je, či ide aj ich duchovný otec. Ak ide, tak je to pre mňa ľahšie, lebo jednak tým, že je tam spolubrat v kňazstve, s ktorým sa môžem porozprávať, povzbudiť, pozdieľať si rôzne skúsenosti ako kňaz. Je to aj pre mňa stále obohacujúce. A pri tých organizačných záležitostiach je to jednoduchšie a lepšie, ak je tam kňaz, ktorý pozná svojich veriacich, svoje ovečky. Je to oveľa jednoduchšie, čo sa týka organizovania a aj veriaci vo vzťahu k svoj-

mu kňazovi ho majú v takej väčšej úcte a poslušnosti, rešpekte, takže ide to jednoduchšie.

Boli ste už na všetkých miestach vo Svätej zemi?

Nie, na všetkých miestach nie, ako sa ľudovo hovorí, že všade bol len Pán Boh. Tým, že väčšinou, a tých 99% púť, sú púte, ktoré sa organizujú na tie isté miesta. Takže aj ja som vo Svätej zemi prešiel a prechádzam stále tie isté miesta a tie najdôležitejšie, ktoré sa týkajú našich dejín spásy. Z času na čas sa pritrafí, že sa niečo podarí niekedy aj navyše. Resp. keď sú to už pútnici, ktorí už boli vo Svätej zemi, tak sa niečo vynechá a namiesto toho sa jeden deň zmení program a obohatí o nejaké iné miesto.

Chodíte aj do Hebronu?

Nie pravidelne. Je to miesto, ktoré nie je pre pútnikov najideálnejšie. Zažil som tam situáciu, kde do nás pútnikov hádzali kamene. Je to hlavne kvôli bezpečnosti a samotní vodiči autobusov tam veľmi nechcú chodiť, lebo sa boja, že im

poškodia autobusy.

Boli naši pútnici z Vítaza a Ovčia disciplinovani?

Veľmi jednoduchá otázka a veľmi jednoduchá odpoveď. Dobrá. Ja stále hovorím, ak v tom istom počte ako sme prišli sa aj vraciame, je to všetko v poriadku. Ale Bohu vďaka a v súvislosti s Duchom Svätým, ak tam idú pútnici v tom pravom slova zmysle, ktorí tam idú nie kvôli nejakej krásnej architektúry, ale aby chodili po stopách Ježiša Krista, v tej chvíli s tou púťou nie sú ťažkosti a poväčšine je to také bezstarostné a milé. Čo sa týka aj dochvilnosti a organizácie, je to jednoduchšie.

Medzi našimi pútnikmi po návrate okrem iného rezonovalo aj to, že mali perfektných sprievodcov, viem to aj od svojej manželky, ktorá bola teraz tiež s vami na púti. Hovorí sa, že každý veriaci by mal ísť aspoň raz za život do Svätej zeme, aby sme všetky tie miesta videli, čo prináša potom iný pohľad človeku, keď číta Sväté písmo.

Svätý Hieronym hovorí, že Svätá zem je piate evanjelium. A je to pravda, lebo prostredníctvom čítania Svätého Písma, človek spoznáva život Ježiša Krista, ale to doplnenie textu je určite aj ísť do Svätej zeme a vidieť mnohé miesta, ktoré sa vo Svätom písme spomínajú na živo. Vy ste spomínali, že by každý mal ísť aspoň raz za život do Svätej zeme. Ja to trochu poopravím a poviem, že nikomu neuškodí, keď príde do Svätej zeme, ale práve naopak, len pomôže. A za tých niekoľko rokov sprevádzania som bol s ľuďmi hlboko veriacimi, ktorí tam išli kvôli viere, ale aj s ľuďmi, ktorí tam prišli len tak na návštevu, na turistiku, ale aj tých sa tie sväté miesta dotkli. A povzbudili alebo posilnili ich v živote.

Existuje pri vašom sprevádzaní pútnikov nejaký zážitok, ktorý je veľmi silný a často si ho pripomínate?

Áno, niekoľko. Dá sa povedať, že niekoľko mocných zážitkov a skúseností som prežil. Väčšinou sa tiež snažím aj podeliť o tieto zážit-



dokumentárna a ilustračná snímka z blahorečenia: M. Magda

ky Božej prítomnosti na týchto svätých miestach. A medzi také, ktoré nikdy neopomeniem patrí zážitok, ktorý som mal na hore Premene-
nia, na hore Tábor. Vtedy som mal na púti jedného chlapčeka 12-ročného Lukáša, ktorý bol postihnutý aj mentálne aj telesne. Bol na vozíčku a s tým súviseli aj niektoré ťažkosti. Ak bolo treba niekde ísť, bolo potrebné ho naložiť na vozíček, vytlačiť ho, niekedy aj vozík s ním preniesť. A, samozrejme, trocha to ovplyvňovalo celú skupinu. Stále som ten program volil tak, aby cesta k danému miestu bola schodná pre vozíčkarov. To bolo to jeho fyzické postihnutie. To mentálne postihnutie ho ovplyvňovalo tak, že nedokázal byť na tých miestach v pokoji a trpezlivosti. Začal niekedy aj vykrikovať, rušiť. Keď sme sa rozprávali s jeho mamkou, hovorila mi, že išla sem tak, že je síce veriacca, ale nie praktizujúca. Prišla skôr v nádeji, že snáď Pán Boh pomôže v tom jej trápení, ktoré mala so

svojím synom. Bola na neho sama, lebo ocko ich opustil, keďže chla-
ček sa narodil chorý, tak si vybral tú ľahšiu cestu. Práve deň predtým, ako sme išli na horu Preme-
nenia, prišla tá mamka za mnou s požiadavkou, že chce ísť domov: „Viete, ja to tak vnímam a cítim, že tí ľudia niektorí na nás zazerajú, že kvôli nám sa nemohlo ísť tam, alebo kvôli nám sme sa zdržali... Zvlášť jedna pani už mi aj teraz pri večeri povedala, že už nech poviem tomu Lukášovi, aby bol ticho, aby toľko nevyrušoval. Nechcem byť tu na obtiaž ostatným. Ja chcem ísť domov. Zajtra chcem ísť domov, prosím vybavte to. Ja to zaplatím a ideme domov.“ Sedel som pri stole ešte s jednými manželmi. Pozreli sme sa na seba a povedal som jej, že ak to bude nevyhnutné, zariadim to. Povedal som jej, že zajtra ráno máme ešte horu Tábor, poďme tam a budeme sa modliť aj dnes večer, aby to všetko dobre dopadlo. Tak pristúpila

na to. A keď sme vyšli na horu Tábor, bola tam svätá omša, opäť Lukáš trošičku vystrájal a nebol pokojný. Ale skončila svätá omša a ja som sa išiel prezliecť, lebo sme ju slávili vonku. Keď som sa vrátil späť, tak som videl niečo, čomu som nechcel veriť. Lukášova mamka sa objímala práve s tou paňou, čo mala najväčšie výhrady voči nim a obidve plakali. Keď som k nim prišiel bližšie, vnímal som, že tá pani sa ospravedlnila Lukášovej mamke za to, aká bola protivná, že nedokázala prijať ani Lukáša, ani ju a prosila ju za odpustenie. A od toho momentu bola tá pani v ich blízkosti a stále pomáhala aj Lukášovi, aj jeho mamke. Takže to bol taký zázrak premene-
nia, ktorý som mal možnosť zažiť. Keď si na to spomínam, tak hovorím, aký Boh je mocný a dobrý.
A na záver vás, duchovný otec, poprosím o duchovný odkaz, resp. povzbudenie pre našich čitateľov a farníkov.



dokumentálna a ilustračná snímka z blahorečenia: M. Magda



dokumentačné snímky z blahorečenia: M. Magda



Je to farnosť zasvätená svätému Jozefovi. A opäť cez Svätú zem poviem. O svätom Jozefovi Sväté písmo hovorí veľmi málo. Vôbec nehovorí o tom, žeby niečo hovoril, ale zase hovorí o tom, že počúval a urobil to, čo mu Boh povedal vždy, bez nejakého špekulovania, či výhrad. Dôveroval Božiemu slovu. A čo môžem povedať ja pri pohľade na svätého Jozefa? Aj ja sa učim vo svojom živote dôverovať Božiemu slovu. Uveriť tomu, čo mi Boh povie. A Písmo sväté mi hovorí o tom, že naozaj sa to opláti. Spomením prvú udalosť zázraku, ktorý urobil Ježiš v Káne galilejskej. Tiež Ježiš povedal: „Načerpajte vodu.“ Oni tak urobili a z tej vody bolo víno. Ježiš, tak ako svaďobčanom v Káne galilejskej, tak ako Boh prostredníctvom snov sa prihovára Jozefovi, aj nám sa prihovára cez Božie slovo a radí, čo máme robiť, aby nám bolo dobre. Chcem povzbudiť aj vás, aby sme

mali odvahu a vieru stále veriť Božiemu slovu a žiť to slovo vo svojom každodennom živote. A zakončím takou čerstvou skúsenosťou. Odkaz farnosti zo Sečoviec, kde jedna mamička na biblickom stretnutí, ktoré u nás máme, mi minule hovorila: „Viete, otec, taká som šťastná. Viete o tom, že keď sme sa s manželom zobrali, nemohli sme mať deti. Chodila som po rôznych vyšetreniach ja aj manžel, lebo chceme mať bábätko. Lekári nás nahovárajú na umelé oplodnenie, ale ja som to nechcela, lebo som veriaci. Začala som chodiť tu k nám na biblické stretnutia, aby som sa modlila o to viac, lebo môj manžel je nie príliš praktizujúci. On nechodí do chrámu, veď nás poznáte. A po roku aj niečo sa nám narodilo dievčatko. Ale vtedy, ako sa nám narodilo, mi lekári povedali, že to je zázrak a že už viacej nemáme počítať s tým, že budeme mať viacej

detí. A predstavte si, že keď Pán Boh dá, tak sa nám na Vianoce narodí ďalšie bábätko. Som vďačná Bohu, že nás uzdravoval a cez Božie slovo, ktoré som tak začala čítať, práve vďaka tým biblickým stretnutiam a vďaka tomu som to Božie slovo každý deň si vzala do ruky a niečo si z neho prečítala. A zázraky sa dejú aj dnes, Božie slovo má aj dnes tú moc. Verím tomu, že takú moc prostredníctvom svojho slova Boh chce zjaviť v živote každého jedného z nás. Stačí málo alebo veľa vziať Božie slovo do ruky a čítať ho a dovoliť, aby nás uzdravovalo, vstupovalo do nás, liečilo nás a dávalo nám silu do života. A toto chcem zaželať všetkým Víťazanom a všetkým obyvateľom tejto farnosti, aby mali odvahu vziať Božie slovo do ruky a čítať a aby dovolili Božiemu slovu premieňať ich životy.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: Mgr. M. Gondová a M. Magda

Bleskovka

Tohtoročným slávnostným celebrantom na odpuste sv. Joachyma a Anny v Kluknave bol Mons. František Rábek, diecézny biskup a vojenský ordinár.

Mons. František Rábek (* 17. február 1949, Močenok) je slovenský rímskokatolícky biskup a prvý ordinár Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky.

Za kňaza bol vysvätený 17. júna 1972 po štúdiách na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte a po kňazskej formácii v Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. Ako kaplán pôsobil v rokoch 1972-1973 v Bošanoch, v rokoch 1973-1979 v Nitre-Horné mesto, v rokoch 1979-1982 pôsobil ako správca pútnického miesta Nitra-Kalvária, v rokoch 1982-1989 bol správcom farnosti Drážovce a v rokoch 1989-1990 bol správcom farnosti v Čieranom pri Čadci. Po nástupe do úradu nitrianskeho diecézneho biskupa Mons. Jánom Chryzostomom Korcom SJ bol menovaný vo februári 1990 za generálneho vikára Nitrianskej diecézy.

Otec biskup, moja prvá otázka pre vás smeruje k tomu, ako ste sa vôbec dozvedeli o tomto našom odpuste k sv. Anne tu v Kluknave? Ako vás Pán viedol, že ste sa tu ocitli?

Veľmi jednoducho, kluknavský pán farár ma oslovil a pozval, ale o Kluknave som vedel cez tých dvoch kňazov čo som ich spomínal aj vo svätej omši cez vdp. Janka Kováča a pátra Jozefa Hanzelyho. Tak-



dokumentárna snímka: M. Magda

že veľmi rád som pozvanie prijal. **Čiže predpokladám, že toto je vaša prvá návšteva tohto pútnického miesta.**

Áno.

Aký je váš celkový dojem z tejto púte?

Bol som veľmi milo prekvapený množstvom ľudí na tej lúke, pripomínalo mi to Horu blahoslavenstiev, kde Pána Ježiša počúvali tiež zástupy ľudí. Čiže na pohľad to bolo veľmi pekné, ale hlavná je účasť toľkých ľudí a rodín s deťmi, to je niečo krásne. Je to znak živej cirkvi v tejto oblasti.

Poprosím vás na záver o odkaz pre tých, ktorí sa nezúčastnili, alebo sa nemohli zúčastniť a nevypočuli si vašu homíliu a taktiež o du-

chovné povzbudenie pre našich čitateľov.

Chcel by som zdôrazniť, že príklad svätej Anny bol vo výchove, ktorá možno sa zdalo, že to mala veľmi ľahké, lebo vychovávala dieťa Pannu Máriu, ktorá bola bezhriešna. Ale nepokaziť to bezhriešne, to je veľké umenie. Z tohto pohľadu nech sú svätí Joachim a Anna príkladom pre našich rodičov, ktorí tiež dostávajú dary Božie vo svojich deťoch, pokrstných deťoch, ale zároveň aj výzvu, aby výchovou rozvíjali tie dary v deťoch, aby sa potom tieto deti stali požehnaním pre cirkev a pre spoločnosť.

Ďakujem veľmi pekne za vaše slová.

pripravili: Mgr. M. Gondová a M. Magda



dokumentáčné a ilustračné snímky z opustovej slávnosti k sv. Joachymovi a Anne v Kluknave: M. Magda

Byť v Máriinej škole lásky

Z milosti Božej sme aj tento rok cez letné prázdniny putovali k Panne Márii do Medžugoria a tak vám chcem v nasledujúcich riadkoch opísať, čo nás Panna Mária učí, čo znamená, ako ona hovorí, byť v Jej škole lásky a čo prežívame na tomto milostivom mieste. Cieľ býva jednoduchý. Duchovne sa posilniť a rásť, modliť sa na úmysly Panny Márie a za uskutočnenie jej plánov pokoja. Panna Mária hovorí: „Modlite sa za pokoj. A keď sa modlite za pokoj, najprv sa modlite za pokoj vo svojom srdci, potom za pokoj vo svojich rodinách a potom tým spoločným pokojom, teda aj v spoločenstvách, sa modlite za pokoj vo svete.“

Panna Mária sa v Medžugorí zjavuje od roku 1981. A keď sa zjavila tie prvé dni, predstavila sa: „Ja som Kráľovná pokoja.“ A hneď prvé posolstvo, ktoré dala svetu 26. júna 1981 bolo: „Pokoj. Pokoj. Pokoj. Nič iné iba pokoj. Pokoj musí zavládnuť medzi Bohom a človekom a medzi ľuďmi navzájom.“

Keď sa vizionári pýtali, ako vyzera Panna Mária, opakovali, že sa nedá slovami opísať jej krásu, že je veľmi krásna a keď sa Jej oni opýtali, prečo je taká krásna,

boli vtedy ešte deti. Ona sa pousmiala a povedala: „Som krásna, lebo veľa milujem.“ A keď sa pýtali vizionára Jakova čo on pokladá za najsilnejší moment života s Pannou Máriou, tak povedal jednoznačne: „Jej oči. Keď som prvýkrát pozrel do Jej milujúcich materinských očí, môj život sa úplne zmenil.“ A vizionári ďalej hovoria, že s takou milujúcou a materinskou láskou Ona pozerá na každého jedného z nás, na celé ľudstvo. Prichádza na zem, aby nás viedla k tej najväčšej Láske a to k Jej Synovi. Môžete si byť istí, že Mária nás veľmi rýchlo privedie na to správne miesto k Ježišovi.

Počas jedného zjavenia sa vizionárka Marija pýtala Panny Márie, čo jej chce dať. A Panna Mária jej povedala: „Dávam ti svoju lásku, aby si ju mohla dávať druhým.“ A fra Slávko, vzácny kňaz, až do svojej smrti pôsobiaci v Medžugorí, sa Marije raz pýtal, aby povedala, ktoré z tých všetkých posolstiev, ktoré jej Panna Mária dala je najkrajšie, ale i najťažšie. A ona si vtedy spomenula na túto odpoveď Panny Márie: „Najkrajšie je, keď Panna Mária povie: „Dávam vám svoju lásku.“ A najťažšie posolstvo je dať túto lásku druhým.

Naša ľudská láska je ohraničená, preto potrebujeme Božiu lásku. My sme veľmi vzdialení od lásky jeden k druhému, pretože sme vzdialení od Božej Lásky. Panna Mária nám vďaka svojim posolstvám už 37 rokov neustále vyznáva lásku. Hovorí nám: „Drahé deti, nesmierne vás milujem a denne prosím Pána, aby

vám pomohol zakúsiť lásku, ktorú vám preukazujem. Milujem vás a chcem, aby ste boli svätí, aby ste boli všetci so mnou v nebi.“

Panna Mária nám vysvetľuje, že pokoj nie je žiadna vec. Pokoj je Jej Syn. Panna Mária nás vyzýva, aby sme sa veľa modlili za pokoj, pretože veľa toho, čo sa stane, závisí od našej modlitby. A fra Slavko Barbarič povedal, keď Panna Mária dala toto posolstvo o pokoji: „Bolo to veľmi dramatické posolstvo, pretože ho dala pod krížom, plakala a bola v čiernych šatách. Povedala: „Modlitbou a pôstom môžete zastaviť i vojny.“ A tí domáci, ktorí tam žili, Jej nerozumeli, o akej vojne to Panna Mária hovorí. A presne o desať rokov neskôr v roku 1991 sa začala strašná krvavá vojna na Balkáne. Panna Mária vtedy povedala: „Aj dnes vás pozývam k modlitbe. Teraz ako nikdy predtým, čo sa začal uskutočňovať môj plán, je satan silný a chce prekaziť moje plány pokoja a radosti, aby ste si mysleli, že môj Syn nie je pevný v svojich rozhodnutiach. Preto vás všetkých pozývam, drahé deti, aby ste sa modlili a postili a s vašou pomocou aby sa uskutočnilo všetko, čo chcem uskutočniť skrze tajomstvá, ktoré som začala vo Fatime. Volám vás, drahé deti, aby ste pochopili dôležitosť môjho príchodu a vážnosť situácie, chcem zachrániť všetky duše a obetovať ich Bohu.“ Toto Panna Mária hovorí desať rokov po tom, ako uskutočnila prvé pozvanie k pokoju.

Vieme, že Panna Mária aj vo Fatime hovorí o tajomstvách. Jej zjavenia sú často spojené aj s upo-



dokumentačná a ilustračná snímka z blahorečenia: M. Magda

zorením, napomenutím. Ako vo Fatime, tak aj v Medžugorí dala Panna Mária sa zjavuje v dejinách ľudstva a vidíme, že Boh ju posielal. Ona hovorí aj v Medžugorí: „Prichádzam, lebo ma posielal Boh.“ Mária je Jeho stvorenie a je úplne poslušná Bohu. Ona hovorí: „Budem prichádzať dovtedy, kým mi to Najvyšší dovolí.“ To Boh ju posielal do Medžugoria, Ona je sprostredkovateľkou všetkých milostí.

Keď sa ocitnete na tomto krásnom, asi najkrajšom mieste na tejto zemi (na akom som kedy bola), prichádzate nielen na púť, ale prichádzate do Jej školy, do školy Panny Márie. Môžeme sa obnoviť vo viere, povzbudiť a precítiť, čo je to dotyk Božej milosti a Lásky. Kým Ona neúnavne stále prichádza na toto miesto, ktoré, ako hovorí, je Jej zvlášť milé, je to čas obrovských milostí. Ona

hovorí: „Toto je čas vášho rozhodnutia, využite tento milostivý čas, kým som s Vami na Vaše osobné obrátenie.“ Nemecká sociologička, veľmi známa Gabriela Kuby, ktorá bola aj na Slovensku, mnohým ľuďom otvára oči na otázky globálnej sexuálnej revolúcie. Práve v Medžugorí pochopila, že pokoj nie je možný bez obrátenia. Najčastejšie posolstvo Panny Márie je pozvanie k modlitbe a najdôležitejšie je, ako sama hovorí, pozvanie k obráteniu. Na každé miesto, kde prichádzala a ešte prichádza Panna Mária, dochádza k obráteniam. V Medžugorí, vo Fatime, v Lurdoch, či u nás na Turzovke, v Litmanovej. To Jej materská prítomnosť nás obracia, Jej Lásky, ktorá je Božou Láskou, Jej svätosť, Jej modlitby, Jej príhovor - to všetko nás mení a pretvára a verte mi, priam fyzicky sa to dá cítiť a v Medžugorí zvlášť, kde povedala: „Prišla som, aby som

pozvala ľudstvo k obráteniu poslednýkrát.“

Keď prichádzame do Medžugoria, často počujeme svedectvá vizionárov. Ivan, jeden z nich, hovorí to čo mu Panna Mária povedala: „Drahé deti, dnešný svet sa nachádza vo veľkom nebezpečenstve. Boh nechce zničiť ľudstvo, ale ľudstvu hrozí, že sa zničí samo vojnami, prírodnými katastrofami, potratmi, násilím, drogami, rozvodmi. Boh stvoril svet z lásky a človek ho ničí. Svet prechádza svojimi najväčšími krízami a tou najväčšou je kríza viery v Boha, ľudstvo sa vzdialilo od Boha.“ Panna Mária prichádza nie preto aby nás strašila, naopak, ona je Matkou nádeje. Ukazuje nám to, čo nerobíme správne, neúnavne nás pozýva k tomu istému, aby sme sa vrátili k Bohu, pretože pokoj je možný iba pod tou podmienkou, keď sa celým srdcom ľudstvo navráti k Bohu.

V Medžugorí sa dá nájsť to, čo sme stratili a spôsobuje to uzdravenie. Koľko ľudí sa tam duchovne uzdravilo a spoznali, že musia ísť na svätú spoveď a očistiť sa. Niet krajšieho miesta na vyznanie hriechov, ako v Medžugorí. A mnohí, ktorí tam dostali milosť duchovného uzdravenia, dostali aj milosť fyzického uzdravenia, často aj z nevyliciteľných chorôb. V Máriinej prítomnosti totiž uzdravuje Božia Láska. Tam môžeme nájsť, čo sme stratili, čo sme roky hľadali, odpovede na otázky, strategický pokoj, silu, zmysel života. Koľko ľudí v Medžugorí našli cestu jeden k druhému.

Jeden kňaz tam robil štatistiku a archivoval, koľko kňazov, rehoľníkov a rehoľníčiek našlo svoje povolanie práve v Medžugorí. Je to okolo 600 kňazov a rehoľníkov a to bolo pred 8 rokmi.

V jednom z mnohých svedectiev z Medžugoria sa píše: V roku 2011 bola organizovaná prvá púť gynekológov a pôrodníkov z Ukrajiny. Išlo ich 45 ľudí do Medžugoria. Medzi nimi bola aj jedna lekárka, ktorá pracovala na vedúcom poste, mala pod sebou lekárov z jedného kraja. A tam prežila jedno veľké obrátenie. Ako sama hovorila: „Žila som v komunistickej krajine a aj rodine, kde sa nikdy nehovorilo o Bohu a veriacich sme pokladali za fanatikov, ktorým sme sa zďaleka vyhýbali. Keď som počula, že sa organizuje púť do Medžugoria, spojená s takým školením lekárov o živote a bolo to zadarmo, tak som sa prihlásila.“ A ďalej hovorí: „Nikdy som nemala mystickú skúsenosť. Na druhý deň nášho pobytu sme vystupovali na Podbrdo - to je miesto, kde

sa začali zjavenia, miesto zvláštnej prítomnosti Panny Márie. Len čo sa moja noha prvýkrát dotkla tých kameňov, zrazu celá tá hromada kamenia zmizla a pred mojimi očami som videla namiesto kameňov hŕbu kostí a lebiek. V tej chvíli som pocítila, že som svojimi vlastnými rukami vyvražďila počas tých 40 rokov svojej praxe jedno veľkomesto. Ale v tej chvíli som pochopila, že Boh mi chce odpustiť, že ma chce oslobodiť od tej masy hriechu.“ Táto žena sa vyspovedala a o rok tam opäť stála aj so svojimi kolegami a vydávala svedectvo o tom prenádhernom dotyku Božej Lásky, milosrdenstva a odpustenia.

Vidíme, že v Matkinej prítomnosti môžeme precitnúť z masy hriechu a v tom je Medžugorie vzácné. Keď si tam, v jednej chvíli pocítiš, že musíš zmeniť svoj život, že už nechceš žiť ako doteraz, rozhodneš sa tam pre nový život. V tej Máriinej blízkosti my zakusujeme milosrdné objatie Otca, ktorý odpúšťa a dáva nový zmysel nášmu životu. Príbeh, ktorý som opísala je podobný mnohým príbehom. To je príbeh podobný svätému Pavlovi na ceste do Damasku, keď spadol z koňa a obrátil sa. A tieto príbehy a svedectvá sú pre nás potrebné na povzbudenie, aby sme sa prebudili.

Panna Mária nás pozýva všetkých, nielen tých, ktorí sa nachádzajú ešte ďaleko, na ceste hriechu, unavení a zaťažení hriechom. Ona pozýva každého jedného z nás a každý deň. Môžeme povedať, že pozýva aj nás, ktorí niekedy tak nápadne pripomínáme farizejov, ktorí sme si už dlhý čas zvykli na svoje teplé miesta

a chceme obracať druhých, pričom zabúdame na svoje obrátenie. Aj nás sa môže týkať podobnosť z evanjelia, ktorým sa k nám Ježiš obracia. Tým, ktorí si namýšľali, že sú spravodliví a ostatnými pohŕdali. Im Ježiš povedal toto podobstvo: „Do chrámu prišiel farizej a mýtnik. Farizej sa chváli, ako sa modlí a postí a ďakoval Bohu, že nie je ako ten, ktorý tam teraz vstúpil, nespravodlivý, zlodej... A mýtnik? Neodvážil sa ani prísť a hovoriť: „Pane, zmiluj sa nad mnou.“ Prosil o obrátenie.

Mária nás učí bdieť, strážiť si svoje srdce, po každom páde rýchlo vstať a okamžite sa vrátiť k Otcovi, skúmať svoje srdce, či je v ňom stále dostatok milosrdnej lásky. A Ona sama nám hovorí: „Pozývam vás, aby ste začali od začiatku meniť svoj život a aby ste sa rozhodli pre obrátenie, nie slovami, ale životom.“ My často čakáme, žeby sa mali meniť druhí, nie my. V Máriinej škole sa učíme, že treba začať od seba, každodennou prácou na sebe.

Svätý apoštol Pavol nás nabáda: „Bratia, ja si nenamýšľam, že som to už získal, ale jedno robím. Zabúdam na to, čo je za mnou a usilujem sa o to, čo je pred mnou, bežím k cieľu za nebeskou cenou.“

S Máriou bežíme k cieľu správnej cesty. Ona hovorí: „Prajem si, aby sa každý z vás stal nositeľom mojich posolstiev, prajem si, aby ste prežívali posolstvá, ktoré som vám dávala v týchto rokoch. Toto je čas milostí, najmä teraz, keď vás cirkev pozýva k modlitbe a obráteniu.“

Mgr. Martina Gondová
(pokračovanie)

P18 – Národné stretnutie mládeže v Prešove

Za účasti približne 3 500 mladých ľudí z celého Slovenska sa v dňoch 26. – 29. 7. 2018 konalo v Prešove Národné stretnutie mládeže P18. Organizátori si pre nich pripravili bohatý program, v ktorom sa predstavilo viac než 100 účinkujúcich. V mestskej hale boli vždy predpoludňím katechézy sprevádzané svedectvami a vystúpeniami. Popoludnie bolo vždy nejaké akčné, buď v piatok Popoludnie angažovanosti so zapojením sa mladých do aktivít, alebo v sobotu Expo povolání, kde bolo 70 stánkov na námestí s rozličnými rehoľami a hnutiami. Večer bol modlitbový. Štvrtok večer N(M)oc modlitby v rôznych kostoloch v meste, v piatok večer krížová cesta v amfiteátri a v sobotu večer bola modlitbová vigília v hale. Všetko to vyvrcholilo záverečnou svätou omšou o 12.00 h v nedeľu na námestí pred kostolom. Samotný program bol plný prekvapení, špičkových výkonov a vzácných hostí, medzi ktorými nechýbali speváčka Sima Martausová a herec SND Ján Gallovič.

Tretie stretnutie

Národné stretnutie mládeže P18 sa konalo v Prešove. Po Ružomberku (2013) a Poprade (2015) išlo o tretie stretnutie tohto typu. Organizovala ho Katolícka cirkev na Slovensku v spolupráci s mestom Prešov a Prešovským samosprávnym krajom. Inšpiráciou boli Svetové dni mládeže (SDM), ktoré sa prvýkrát konali v roku 1986 v Ríme na podnet sv. Jána Pavla II. Mladí sa v Prešove pripravovali na Svetové dni mládeže, ktoré sa uskutočnia v januári 2019 v Paname.

Ako tému pre SDM na rok 2018 vybral Svätý Otec doslova „anjelský“ hlas: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.“ (Lk 1, 30) Téma nesie podtitul: Odvaha žiť v prítomnosti. Najbližšie Svetové dni mládeže budú v Paname, pre ktorú je voda mimoriadne kľúčová – je to krajina obmýtá oceánmi, krajina známa svojím dychberúcim Panamským prieplyvom, dažďovými pralesmi aj obdobím dažďov, kvôli ktorým sa SDM budú konať už v januári 2019.

Ak si známy vzorec vody H₂O napíšeme a prečítame odzadu, dostaneme O2H resp. „o-dva-ha“. Spoločná duchovná príprava na P18 aj SDM v Paname s názvom Odvážny rok spája odvahu so symbolikou vody. Hlavnými postavami Odvážneho roka budú postavy z Jánovho evanjelia, ktoré niektorí biblisti nazývajú evanjeliom vody, ktorou je Kristus. Všetky postavy súvisia s vodou a odvahou – Ján Krstiteľ, panna Mária, Nikodém, Samaritánka, chromý pri rybníku Betsata, Peter, slepec pri rybníku Siloe, stotník pod krížom a Mária Magdaléna.

(prevzaté a upravené z internetu)

„Dám ti múdrosť a poučím ťa o ceste, ktorou máš kráčať...“ (Ž 32,8)

„Dám ti múdrosť a poučím ťa o ceste, ktorou máš kráčať...“ (Ž 32,8)

Otče náš, prosím ťa, skrze Tvojho Syna Ježiša v Duchu Svätom, daj nám silu spoznávať tvoje sväté meno, tvoje pôsobenie vo svete. Otvor nám oči, uši a srdcia, aby sme poznali Tvojho Syna, aby sme prišli k nemu a uzdravil nás. Aby sme porozumeli tvojmu dielu spásy, ktoré nám bolo dané skrze novú zmluvu, Teba s človekom, potvrdenú obeťou Tvojho Syna na kríži. Sláva ti a chvála!

Ty si uzatvoril zmluvu skrze Mojžiša, dal zákon a zákon nemožno zrušiť, ani jedinou čiarku v ňom, lebo Ty si verný svojmu slovu. Prestúpením zákona páchame hriech, ktorý napokon splodí našu večnú smrť. Ak teraz niekto v duchu počuje slová zákona a cíti svoju hriešnosť, Duch ho volá, aby činil pokánie, aby sa odvrátil od hriechu, kľakol k Tvojím nohám, vyznal svoje prestúpenie a nič nezatajil, ale úprimne oľutoval, aby si mu dal milosť. Lebo si verný svojmu slovu. Otvor srdce, aby videlo a počulo, kto je Tvoj Syn a vyznalo to.

Zákon nemožno zrušiť, preto človek musí zomrieť spolu s Kristom na kríži, ukrižovať svoje telo so svojimi hriešnymi žiadosťami a znovu sa narodiť s Kristom. Pán vzal na seba naše choroby a trápenia, aby sme nemuseli zomrieť navždy, ale mali život večný v ňom, lebo mimo Neho vládne smrť. Ďakujem Ti, Pane, za zmierenie s Otcom, skrze Tvoje veľké utrpenie pre moje prestúpenia, hriechy. Za život, že už nežijem viac pod zákonom, ale pod milosťou.

ig



Ahoj, kamaráti!

Stránku pripravuje Paula Mihoková

Zazvonil zvonec a letu je... Ale nie. Zazvonil školský zvonček a ten predsa znamená začiatok. Začiatok školy, hodiny, prestávky, začiatok spoznávania, získavania vedomostí, nových priateľstiev... Tak sa spoločne pozrime, na čo nám zvonec zazvoní v septembri.

Meno Panny Márie

12. 9. má Panna Mária meniny. Kedysi to býval veľký sviatok a slávil sa v nedeľu po sviatku Narodenia Panny Márie, no teraz ho slávime ako ľubovoľnú spomienku. Vedeli ste, že Panna Mária nebola prvou Máriou, spomínanou vo Svätom písme? Úplne prvá je totiž spomenutá Mojžišova sestra v 15. kapitole knihy Exodus. Mnoho iných biblických žien nosilo toto meno a aj v súčasnosti patrí medzi populárne mená.

Sedembolestná Panna Mária

15. 9. je štátnym sviatkom, pretože Sedembolestná Panna Mária je patrónkou Slovenska. Sedem je symbolickým číslom a znamená plnosť, plnosť bolestí, ktoré Panna Mária musela znášať ako jej to prorokoval Simeon: „...A tvoju vlastnú dušu prenikne meč, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“ V tomto roku vychádza na sobotu a zo školských dní nám neubudne.

Sv. Hieronym - 30. 9.

Hieronym (gr.) - sväté meno. Tento svätec sa v Cirkvi pokladá za najväčšieho učiteľa vo vykladaní Biblie. Pápež Bonifác VIII. ho v roku 1295 vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Je patrónom žiakov, študentov, učiteľov, teológov, vedcov a teologických fakúlt.

Blahoslávnená Anka Kolesárová - 1. 9.

V sobotu 1. septembra v Košiciach bola vyhlásená za blahoslávnenú Anka Kolesárová, mučeníčka čistoty.



zdroj: www.zivotopisysvatych.sk

snímka: Jaroslav Fabian

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Je pravda, že diabol ničí vzťah Boha s ľuďmi?

Diabol je veľmi nebezpečný, ale netreba sa ho báť. Treba poznať jeho taktiku, ale netreba sa naňho sústrediť. Je nepriateľom, ktorého útoky človek neodrazí sám, ak nezotrvá pri svojom Obrancovi. Diabol je duchovná bytosť, ktorá síce nemá telo, ale zato reálne pôsobí v našom svete. Preto ho treba brať vážne a nepochybovať o jeho existencii.

Hebrejské slovo „satan“ znamená „žalobca“, „hassatan“ = „protivník“, „odporujúci“. Po grécky zas diabol znamená „žalobca“ = „osočovateľ“. Tieto mená zlého ducha trefne opisujú jeho vlastnosti a skutky, namierené proti Bohu a človeku.

Diablovo pôsobenie je opísané v Biblii. Pozrime sa aspoň na dva významné úryvky, ktoré ukazujú stratégiu zlého ducha. Prvý je scénou pokúšania Evy a Adama v raji (porov. Gn 3,1-24). Diabol - „majster podvodu“, zasial do srdca človeka nedôveru voči Bohu a zároveň pochybnosť, či Boh naozaj chce pre človeka dobro. Satan sa snaží zvieť milované Božie deti na cestu vzbury, ktorou on sám už predtým išiel. Prvých rodičov pokúša tým, po čom on sám túži - byť ako Boh! Zlý duch našepká-

va, že nie je pravda to, čo hovorí Boh, že najväčším nešťastím človeka je hriech. Pokušiteľ tvrdí, že až hriech dá človeku dokonalé šťastie: „Otvoria sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo“ (Gn3,5b). Diabol nám vždy nahovára, že my sami a nie Boh máme rozhodovať o tom, čo je dobré a čo zlé. Eva urobila veľkú chybu, keď vstúpila do dialógu so Zlým a uverila jeho slovám a konala podľa nich.

Iný úryvok zo Svätého písma zas ukazuje, že Ježiš nevstúpil do dialógu s diablom, keď bol pokúšaný, ale, že pokúšeniu odolal tak, že citoval Božie slovo (porov. Mt 4,1-11). Ježiš nám sám dáva príklad, že len s pomocou Božej sily budeme schopní odolávať útokom Zlého...

Niet človeka, ktorého by diabol nepokúšal (hoci Zlý pôsobí skryto a snaží sa zostať skrytý). Okamžité odmietanie pokúšenia je najlepšou metódou boja proti nim. Učia nás to cirkevní otcovia, pustovníci aj svätí - odborníci na duchovný boj.

Evanjelista Ján zapísal slová Ježiša Krista, ktorý nazval diabla „otcom lži“ (porov. Jn 8,44). Tomuto klamárovi nemožno veriť! Jeho vnuknutia



rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

nemáme vôbec počúvať, pretože je oveľa inteligentnejší a prešibanejší ako človek.

Satan každého pokúša individuálnym spôsobom. Vyberie si najslabší bod a presne naň udrie. Taktiku prispôbuje človeku, hoci v rôznych „obaloch“ predkladá tie isté večné pokušenia moci, bohatstva, rozkoše a mnoho ďalších.

Zlý využíva ľudské slabosti, predovšetkým „pýchu“ a „strach“ ako aj „rôzne zranenia“ a ponúka ľahké a rýchle riešenia, ktoré majú človeku zabezpečiť šťastie bez Boha a bez Božích príkazí. Podliehanie pokušeniam môže priniesť krátkodobé uspokojenie, avšak v skutočnosti spúšťa lavínu ďalších pokušení, strháva človeka do bahna hriechu a ničí jeho vzťah s Bohom a s ľuďmi.

Hriech vždy prináša nešťastie, ničí človeka, vrhá ho do hrozného otroctva zlých duchov a vedie ho do pekla.

Trampoty v manželstve

125. Škola odpustenia a pokánia v manželstve

**Boh nás vždy miluje
a odpúšťa nám. Man-
želia budú schopní mi-
lovať jeden druhého
a odpúšťať si len
vtedy, ak budú počas
modlitby a vo sviatos-
ti pokánia a Eucha-
ristie prijímať bezpod-
mienečnú Božiu lásku.**

Ako manželia sme neraz zakú-
sili, ako sme svojimi hriechmi,
zlozvykmi a sebestvom zranili je-
den druhého a pritom aj naše deti.
Keď sme však pri modlitbe uznali
svoju vinu a vyznali ju Kristovi vo
sviatosti pokánia, zakúsili sme zá-
rak Božieho milosrdenstva. Našu
rodinu vtedy Boh obsýpal veľký-
mi milosťami, obnovil to, čo sme
svojou pýchou a hlúposťou zničili.
Sila Božieho zásahu nás nielenže
presvedčila o Jeho bezhraničnej
láske, ale aj o tom, že Boh rešpek-
tuje ľudské rozhodnutia.

Ak si slobodne a veľkodušne vy-
beráme Jeho vôľu, neprestávame
ani napriek svojim pádom budo-
vať puto s Bohom a každý ďalší
pád nás vedie k väčšej rozumnos-
ti a k nespoliehaniu sa len na svo-
je sily. Čoraz viac si uvedomuje-
me, že táto premena sa odohrá-
va vďaka príhovoru Panny Márie,
ktorá nám svojou ustavičnou prí-
tomnosťou a pomocou otvára oči
a srdce lásky. Božia Matka sa sta-
rá o rozvoj našej viery, nádeje a lá-
sky, ktorá všetko znáša a zároveň
všetko odpúšťa.

Viera v nás rastie vďaka usta-
vičnému procesu obrátenia. Ježiš
vstal z mŕtvych, žije a je s nami
a to znamená, že v našom živote
neexistujú beznádejné situácie. Ak
spáchame smrteľný hriech, musíme
ísť hneď na spoveď a s ľútosťou
a s pevným predsavzatím ná-
pravy vyznať Ježišovi všetky svoje
viny. Ak s pokorou vyznáme svoje
hriechy vo sviatosti pokánia a bu-
deme nenávidieť zlo a všetky okol-
nosti, ktoré k nemu viedli, zakúsi-
me veľkosť Božieho milosrdenstva.

Vo sviatosti pokánia Boh preme-
ní každú našu vinu na felix culpa
= šťastnú vinu, ktorá nám bude
pripomínať, ako veľmi nás miluje
Ten, ktorý za nás zomrel a vstal
z mŕtvych. Tým, že nám Ježiš od-
púšťa hriechy, stávame sa pokor-
nejšími. Vďaka tomu môžeme du-
chovne rásť. Všetky naše never-
nosti sa majú zmeniť na „šťastnú

vinu“, avšak podmienkou tejto na-
šej premeny je ľútosť a skrúsenosť
srdca. Ak sa však po páde rozhod-
neme aj naďalej zotrvať v hrie-
chu, naša zatvrdnutosť spôsobí,
že sa do seba uzavrieme. Naše
srdce takto skamenie a stvrdne.
A toto je už tragédia.

Mnohí manželia majú vo svojom
manželstve do činenia so zlom,
zranením, s vlastným alebo part-
nerovým hriechom. V takejto situ-
ácii treba ísť hneď k Ježišovi, kto-
rý vo sviatosti pokánia vykoná zá-
rak odpustenia a uzdravenia. Ne-
potláčajme zdravý pocit viny, nevy-
tláčajme nepohodlné fakty zo svoj-
ho vedomia a svedomia! Ak sa ne-
odovzdáme Bohu a Jeho bezhranič-
nej láske, budeme ustavične po-
dráždení, nespokojní, plní výčitiek
a smútku, ktorý vytrháva vieru aj
s koreňmi.

Veľmi zodpovedne a v pokore
treba prijať stav nášho manžel-
stva a ďalej neodkladať ponúkané
riešenie a milosrdnú a odpúšťajú-
cu Ježišovu lásku.

MUDr. Vaščák Blažej



dokumentácia a ilustračná snímka: M. Magda

Ohlášky

• **sobáš 15. septembra v Jarovniciach - Ľuboslav Novotný**, syn rodičov Ľuboslava Novotného a Márie rod. Uličnej, narodený v Prešove, bývajúcí vo Vítaze a **Agáta Triščová**, dcéra rodičov +Jozefa Trišča a Agáty rod. Krištofikovej, narodená v Prešove, bývajúca v Jarovniciach

• **sobáš 22. septembra vo Vítaze o 15:30 h - Matúš Švábik**, syn rodičov Rudolfa Švábika a Márie rod. Cuprákovej, narodený v Prešove, bývajúcí v Lučinej a **Vladimíra Balogová**, dcéra rodičov Vladimíra Balogu a Ľudmily rod. Slaminkovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

• **sobáš 6. októbra vo Vítaze o 15:00 h - Jakub Foriš**, syn rodičov Pavla Foriša a Viery rod. Novotnej, narodený v Prešove, bývajúcí vo Vítaze a **Klaudia Balogová**, dcéra rodičov Martina Balogu a Alžbety rod. Richnavskej, narodená v Spišskej Novej Vsi, bývajúca vo Vítaze



Stalo sa

- 22. 7. v nedeľu bola hlavná odpustová slávnosť pri sv. Anne; slávnostnú sv. omšu o 10:30 h celebraval J.E. Mons. František Rábek, vojenský ordinár na Slovensku
- 30. 7. v pondelok sme slávili liturgickú spomienku bl. Zdenky Schelingovej v kostole v Ovčí, kde sa aj uchováva jej relikvia; po sv. omši bolo uctenie tejto relikvie
- 7. 8. v utorok bol dekanátny miništrantský futbalový turnaj v Jarovniciach; začal sa sv. omšou o 8:30 h a pokračoval turnajom na pripravených ihriskách pre každú kategóriu; naši miništranti z Vítaza získali 2. miesto v kategórii mladších žiakov
- 15. 8. v utorok sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie sv. omšou v Doline o 17:00 h, ktorú celebraval miestny d. o. Marek Hnat
- 15. 8. v stredu večer prechádzali cez našu filiálnu obec Ovčie pútnici z Michaloviec do svätyne Božieho milosrdenstva v Spišskej Novej Vsi, ktorú organizovali palloťní; ubytovaní boli v rodinách u dobrodincov
- 3. 9. v pondelok vzývaním Ducha Svätého - Veni Sancte sme začali nový školský rok 2018/2019 svätou omšou o 8:00 h vo Vítaze a o 9:00 h v Ovčí
- 8. 9. v sobotu na sviatok Narodenia Panny Márie bola slávnostná svätá omša v Doline o 10:30 h v kaplnke jej zasvätenej, ktorú celebraval Marek Varga, duchovný správca Univerzitného pastoračného centra Dr. Štefana Héseka v Prešove

Stane sa

- 14. 9. v piatok bude nočná adorácia vo farskom kostole od 21:00 – 22.00 h
- 15. 9. slávnosť Sedembolestnej Panny Márie budeme sláviť slávnostnou svätou omšou o 10:30 h v Doline
- 16. 9. v nedeľu bude po sv. omšiach zbierka na rádio Lumen
- 22. 9. v sobotu ráno bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. Pátra Pia
- 22. 9. v sobotu bude spoločná krstná náuka o 10:00 h na fare
- 14. 10. v nedeľu bude slávnostná svätá omša v Doline o 10:30 h obetovaná za miestnych poľovníkov, ktorú bude celebrovať Peter Bicák, duchovný rehoľnej spoločnosti Saleziáni Dona Bosca zo Sabinova

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
10. 9.	Pondelok				
11. 9.	Utorok	18:00	† Margita a Jozef Galdunovci		
12. 9.	Streda			18:00	† Jozefína a Ján, Apolónia a Ján
13. 9.	Štvrtok	7:00	† Anna a Jozef Lovasovci, Jozef a Ján		
14. 9.	Povýšenie sv. križa	18:00	† Daniel a Katarína	17:00	† Regina Farkašová
15. 9.	Sedembolestná Panna Mária	7:30	55: manželstva, Margita a Štefan Čechovci	9:00	† Štefan Šimčík
		10:30	kaplnka v Doline - 75: Adolf Salanci		
16. 9.	24. nedeľa cez rok - B	7:30	† Rastislav Čech	9:00	za farnosť
		10:30	75: Mária Verbová		
17. 9.	Pondelok				
18. 9.	Utorok	18:00	† Ján Pendrák		
19. 9.	Streda			18:00	za ZBP Petra Tobiáša a jeho rodinu
20. 9.	Štvrtok	7:00	† František Čech		
21. 9.	Piatok	18:00	50: manželstva, Mihalovcov	17:00	† Anna, Jozef, Peter, Jozef a Helena
22. 9.	Sobota	7:00	za ZBP Albíny Čechovej		
		15:30	sobáš: M. Švábik - V. Balogová		
23. 9.	25. nedeľa cez rok - B	7:30	poďakovanie za vypočutú prosbu	9:00	za farnosť
		10:30	za ZBP členov modlitbovej skupiny Pátra Pia		
24. 9.	Pondelok				
25. 9.	Utorok	18:00	na úmysel Bohuznámej osoby		
26. 9.	Streda			18:00	† Štefan, Jozef, Helena a Mária
27. 9.	Štvrtok	7:00	† Apolónia a Helena		
28. 9.	Piatok	18:00	60: Ludmila Ondrová	17:00	† Štefan, Margita a Daniela
29. 9.	Sobota	7:00	† Mária, Ján a Alžbeta		
30. 9.	26. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	† Ondrej Pribula
		10:30	† Zuzana a Michal		
1. 10.	Pondelok				
2. 10.	Utorok	18:00	† Florián, Martin a Žofia		
3. 10.	Streda			18:00	60: sr. Tereza Stašíková
4. 10.	Štvrtok	7:00	40: Marek Vyhonský		
5. 10.	Piatok	18:00	† Helena Šimková (výročná)	17:00	† Jozef a Veronika Hudákovci
6. 10.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
		15:00	sobáš: J. Foriš - K. Balogová		
7. 10.	27. nedeľa cez rok - B	7:30	za ZBP rodiny Františka Kuruca	9:00	za farnosť
		10:30	za ZBP a ochranu rodín Čechovej a Miháľovej		
8. 10.	Pondelok				
9. 10.	Utorok	18:00	† Veronika a František Brodovci		
10. 10.	Streda			18:00	† Štefan Farkaš
11. 10.	Štvrtok	7:00	† Flavián, Helena a Štefan		
12. 10.	Piatok	18:00	† František Čech	17:00	† Magdaléna, Ondrej, Apolónia a Jozef
13. 10.	Sobota	7:00	† Bernát Bednár		
14. 10.	28. nedeľa	7:30	75: Imrich Ungvarský a 50 r. manželstva	9:00	40: Slavomír Baloga
	cez rok - B	10:30	kaplnka v Doline - za poľovníkov		



7. júla 2018 - pútníci z Ovcia



Levoča 2018

7. júla 2018 - pútníci z Víťaza



Odpust sv. Anny 2018

22. júla 2018 - rannú sv. omšu celebraval ThDr. Ján Kundrík, PhD, farár v Michalovej



22. júla 2018 - slávnostnú sv. omšu celebraval František Rábek, vojenský ordinár



Kaplnka Dolina



15. augusta 2018 - Nanebovzatie Panny Márie



25. avgusta 2018 - dakovna sv. omša za Jozeta Gregu na vrhu Slubica